

1. Identificación da programación
Centro educativo

Código	Centro	Concello	Ano académico
15015767	Politécnico de Santiago	Santiago de Compostela	2024/2025

Ciclo formativo

Código da familia profesional	Familia profesional	Código do ciclo formativo	Ciclo formativo	Grao	Réxime
ELE	Electricidade e electrónica	CD2ELE000100	Instalacións eléctricas e automáticas	Ciclos formativos de grao medio	Réxime xeral-ordinario

Módulo profesional e unidades formativas de menor duración (*)

Código MP/UF	Nome	Curso	Sesións semanais	Horas anuais	Sesións anuais
MP0232	Automatismos industriais	2024/2025	7	213	213
MP0232_13	Operacións de deseño e mecanizado do cadro	2024/2025	7	20	20
MP0232_23	Automatismos con cables	2024/2025	7	107	107
MP0232_33	Automatismos programados	2024/2025	7	86	86

(*) No caso de que o módulo profesional estea organizado en unidades formativas de menor duración

Profesorado responsable

Profesorado asignado ao módulo	EDUARDO GIMÉNEZ BUGARÍN
Outro profesorado	

Estado: Pendente de supervisión inspector

2. Concreción do currículo en relación coa súa adecuación ás características do ámbito produtivo

Esta programación está baseada no disposto nas leis orgánicas 2/2006 de 3 de maio e 3/2022 de 3 de marzo.

Ademáis o Decreto 114/2010, do 1 de xullo, polo que se establece a ordenación xeral da formación profesional do sistema educativo de Galicia, determina nos seus capítulos III e IV, dedicados ao currículo e a organización das ensinanzas, a estrutura que deben seguir os currículos e os módulos profesionais dos ciclos formativos na comunidade autónoma de Galicia.

Publicado o Real decreto 28/2010 polo que se establece o título de técnico en instalacións electrotécnicas en automáticas, e se fixan as súas ensinanzas mínimas, e de acordo co seu artigo 10 a relación de módulos profesionais do ciclo. Este currículo adapta a nova titulación ao campo profesional e de traballo da realidade socioeconómica galega e ás necesidades de cualificación do sector produtivo canto a especialización e polivalencia, e posibilita unha inserción laboral inmediata e unha proxección profesional futura. Para estes efectos, e de acordo co establecido no citado Decreto 114/2010, do 1 de xullo de 2010, determínase a identificación do título, o seu perfil profesional, o contorno profesional, a perspectiva do título no sector ou nos sectores, as ensinanzas do ciclo formativo, a correspondencia dos módulos profesionais coas unidades de competencia para a súa acreditación, validación ou exención, así como os parámetros do contexto formativo para cada módulo profesional no que se refire a espazos, equipamentos, titulacións e especialidades do profesorado, e as súas equivalencias para efectos de docencia.

2.1.- ENTORNO DO CENTRO EDUCATIVO

Santiago e a súa comarca teñen un tecido empresarial cunha cantidade significativa de empresas destinadas ó sector eléctrico. Podemos atopar dende empresas instaladoras, empresas de mantemento, así como empresas que dispoñen dun equipo propio de instalación e mantemento das instalacións eléctricas e automáticas. Así podemos distinguir algunhas empresas como Paradores do Estado, Grupo Cortizo ou Grupo Finsa, onde os nosos alumnos van realizar o período de prácticas de FCT.

Este MÓDULO permitirá ó alumnado acadar destreza na realización de tarefas como seleccionar os equipamentos e os elementos de cableamento e interconexión necesarios na instalación automática, de acordo coas especificacións e as prescricións regulamentarias; supervisar e/ou montar os equipamentos e os elementos asociados ás instalacións automáticas, realizar a posta en servizo de sistemas de automatización industrial, verificando o cumprimento das condicións de funcionamento establecidas. Empresas como Grupo Cortizo ou Grupo finza dispoñen de máquinas e equipamentos automatizados onde os coñecementos adquiridos polos alumnos deste módulo serán de importancia para realizar con éxito as tarefas que lles sexan asignadas.

2.2.- CARACTERÍSTICAS DOS ALUMNOS

Predomina o alumnado masculino. As idades dos alumnos deste módulo sitúanse entre os 16 e os 25 anos, si ben é normal atopar alumnos de maior idade. Presentan un nivel sociocultural medio-baixo. A maioría deles son da propia cidade ou das vilas do arredor.

A presente Programación está adaptada ao alumnado e medios deste Instituto. Non obstante, na súa aplicación práctica procurarase a adaptación puntual necesaria en orde a conseguir que adquiran os resultados de aprendizaxe previstos para o módulo.

2.3 PERFIL PROFESIONAL DO TÍTULO

O perfil profesional do título de técnico en instalacións eléctricas e automáticas determínase pola súa competencia xeral, polas súas competencias profesionais, persoais e sociais, así como pola relación de cualificacións e, de ser o caso, unidades de competencia do Catálogo Nacional de Cualificacións Profesionais incluídas no título.

2.4 COMPETENCIA XERAL.

A competencia xeral deste título consiste en montar e manter infraestruturas de telecomunicación en edificios, instalacións eléctricas de baixa tensión, máquinas eléctricas e sistemas automatizados, conforme a normativa, a regulamentación e os protocolos de calidade, seguridade e riscos laborais, asegurando a súa funcionalidade e o respecto polo medio

2.5 COMPETENCIAS PROFESIONAIS, PERSOAIS E SOCIAIS

As competencias profesionais, persoais e sociais deste título son as que se relacionan deseguido: a) Establecer a loxística asociada á montaxe e o mantemento, interpretando a documentación técnica das instalacións e dos equipamentos.

b) Configurar e calcular instalacións e equipamentos determinando a localización e as dimensións dos elementos que os constitúen, consonte as prescricións regulamentarias. c) Elaborar o orzamento de montaxe ou mantemento da instalación ou do equipamento.

d) Xuntar os recursos e os medios para acometer a execución da montaxe ou do mantemento.

e) Trazar a instalación de acordo coa documentación técnica, de xeito que se resolvan os problemas da súa competencia, e informar doutras continxencias para asegurar a viabilidade da montaxe.

f) Montar os elementos compoñentes de redes de distribución de baixa tensión e elementos auxiliares en condicións de calidade, seguridade e respecto polo medio.

g) Montar os equipamentos e as canalizacións asociadas ás instalacións eléctricas e automatizadas, instalacións solares fotovoltaicas e infraestruturas de telecomunicacións en edificios, en condicións de calidade, seguridade e respecto polo medio.

h) Instalar e manter máquinas eléctricas rotativas e estáticas en condicións de calidade e seguridade.

i) Manter e reparar instalacións e equipamentos realizando as operacións de comprobación, axuste e substitución dos seus elementos, e restituíndo o seu funcionamento en condicións de calidade, seguridade e respecto polo medio.

j) Verificar o funcionamento da instalación ou do equipamento mediante probas funcionais e de seguridade, para proceder á súa posta en marcha ou servizo.

k) Elaborar a documentación técnica e administrativa consonte a regulamentación, a normativa e os requisitos da clientela.

l) Aplicar os protocolos e as normas de seguridade, de calidade e respecto polo medio nas intervencións realizadas, nos procesos de montaxe e mantemento das instalacións.

m) Integrarse na organización da empresa colaborando na consecución dos obxectivos e participando no grupo de traballo con actitude respectuosa e tolerante.

n) Cumprir cos obxectivos da produción, colaborando co equipo de traballo e actuando conforme os principios de responsabilidade e tolerancia.

o) Adaptarse a diferentes postos de traballo e a novas situacións laborais orixinalas por cambios tecnolóxicos e organizativos nos procesos produtivos.

- p) Resolver problemas e tomar decisións individuais seguindo as normas e os procedementos establecidos, definidos dentro do ámbito da súa competencia.
- q) Exercer os seus dereitos e cumprir as obrigas derivadas das relacións laborais, de acordo co establecido na lexislación.
- r) Xestionar a súa carreira profesional, analizando as oportunidades de emprego, de autoemprego e de aprendizaxe.
- s) Crear e xestionar unha pequena empresa, realizando un estudo de viabilidade de produtos, de planificación da produción e de comercialización.
- t) Participar na vida económica, social e cultural cunha actitude crítica e responsable.

2.6 CONTORNO PROFESIONAL

1.- DO TÍTULO

As persoas que obteñan o título de técnico en instalacións electrotécnicas en automáticas han exercer a súa actividade profesional en empresas públicas e privadas relacionadas cos sistemas eléctricos e automáticos industriais, nas áreas de deseño, montaxe e mantemento.

¿ Instalador/ora mantedor/ora electricista.

¿ Electricista de construción

¿ Electricista industrial.

¿ Electricista de mantemento.

¿ Instalador/ora mantedor/ora de sistemas domóticos.

¿ Instalador/ora mantedor/ora de antenas.

¿ Instalador/ora de telecomunicacións en edificios de vivendas.

¿ Instalador/ora mantedor/ora de equipamentos e instalacións de telefonía.

¿ Montador de instalacións de enerxía solar fotovoltaica.

2.7 OBXECTIVOS XERAIS.

- a) Identificar os elementos das instalacións e dos equipamentos analizando planos e esquemas, así como recoñecer os materiais e os procedementos previstos, para establecer a loxística asociada á montaxe e ao mantemento.
- b) Delinear esquemas dos circuitos e esbozos ou planos de localización empregando medios e técnicas de debuxo e de representación simbólica normalizada, para configurar e calcular a instalación ou o equipamento.
- c) Calcular as dimensións físicas e eléctricas dos elementos constituíntes das instalacións e dos equipamentos aplicando procedementos de cálculo e conforme as prescricións regulamentarias, para configurar a instalación ou o equipamento.
- d) Valorar o custo dos materiais e da man de obra mediante a consulta de catálogos e unidades de obra, para elaborar o orzamento da montaxe ou o mantemento.
- e) Seleccionar os útiles, a ferramenta, os equipamentos e os medios de montaxe e de seguridade tendo en conta as condicións da obra e considerando as operacións que cumpra realizar, para se dotar dos recursos e dos medios necesarios.
- f) Identificar e marcar a posición dos elementos da instalación ou do equipamento, así como o trazado dos circuitos, tendo en conta a relación dos planos da documentación técnica coa súa situación real para reformular a instalación.
- g) Aplicar técnicas de mecanizado, conexión, medición e montaxe, manexando os equipamentos, as ferramentas e os instrumentos segundo procedementos establecidos e en condicións de calidade e seguridade, para efectuar a montaxe ou o mantemento de instalacións, redes, infraestruturas e máquinas.
- h) Situar e fixar os elementos de soporte, con interpretación dos planos e das especificacións de montaxe, en condicións de seguridade e calidade, para montar instalacións, redes e infraestruturas. i) Situar e fixar os equipamentos e os elementos auxiliares de instalacións, redes, infraestruturas e máquinas, con interpretación dos planos e do esbozo, para montar e manter equipamentos e instalacións.
- j) Conectar os equipamentos e os elementos auxiliares de instalacións, redes, infraestruturas e máquinas mediante técnicas de conexión e empalme, de acordo cos esquemas da documentación técnica, para montar e manter equipamentos e instalacións.
- k) Realizar operacións de ensamblaxe e conexión de máquinas eléctricas, con interpretación de planos, montando e desmontando os seus compoñentes (núcleo, bobinas, caixa de bornas, etc.), para instalar e manter máquinas eléctricas.
- l) Analizar e localizar os efectos e as causas de disfuncións ou avarías nas instalacións e nos equipamentos utilizando aparellos de medida e interpretando os resultados, para efectuar as operacións de mantemento e reparación.
- m) Axustar e substituír os elementos defectuosos ou deteriorados mediante a desmontaxe e a montaxe dos equipamentos, realizando manobras de conexión e desconexión e analizando plans de mantemento e protocolos de calidade e seguridade, para efectuar as operacións de mantemento e reparación.
- n) Comprobar as conexións, os aparellos de manobra e protección, os sinais e os parámetros característicos, utilizando a instrumentación e os protocolos establecidos, en condicións de calidade e seguridade, para verificar o funcionamento da instalación ou do equipamento.
- o) Cubrir fichas de mantemento, informes de incidencias e o certificado de instalación, seguindo os procedementos e os formatos oficiais, para elaborar a documentación da instalación ou do equipamento.
- p) Recoñecer os seus dereitos e deberes como axente activo na sociedade, analizando o marco legal que regula as condicións sociais e laborais para participar na cidadanía democrática.

3. Relación de unidades didácticas que a integran, que contribuirán ao desenvolvemento do módulo profesional, xunto coa secuencia e o tempo asignado para o desenvolvemento de cada unha

U.D.	Título	Descrición	Duración (sesións)	Peso (%)
1	Cadros eléctricos e canalizacións para automatismos industriais. Técnicas de mecanizado.		20	12
2	Formación en empresa	Mantemento e reparación de automatismos industriais en empresa	21	12
3	Introducción á automatización industrial mediante lóxica cableada		28	12
4	Instalacións básicas de automatismos industriais		28	12
5	Automatismos para o arranque, control e protección de motores		30	14
6	Introducción á automatización industrial mediante automatismos programables		26	12
7	Montaxe, instalación e programación de relés e autómatas programables		30	14
8	Mantemento e reparación de avarías en sistemas automáticos con autómatas programables		30	12

4. Por cada unidade didáctica
4.1.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
1	Cadros eléctricos e canalizacións para automatismos industriais. Técnicas de mecanizado.	20

4.1.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA1 - Determina o proceso para seguir nas operacións de mecanizado, tendo en conta a interpretación de planos e a documentación técnica.	SI
RA2 - Debuxa elementos básicos e conxuntos aplicando a normalización.	SI
RA3 - Executa operacións de mecanizado aplicando técnicas de medición e marcaxe, e utilizando máquinas e ferramentas.	SI
RA4 - Cumpre as normas de prevención de riscos laborais e de protección ambiental, e identifica os riscos asociados, así como as medidas e os equipamentos para os previr.	SI

4.1.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA1.1 Identifícase nos planos a simboloxía e as especificacións técnicas.
CA1.2 Identifícanse as vistas, as seccións, os cortes e os detalles.
CA1.3 Identifícanse os materiais (perfis, envolventes e cadros).
CA1.4 Defínense as fases e as operacións do proceso.
CA1.5 Realízase un plan de montaxe.
CA1.6 Analízanse as ferramentas, e os medios técnicos e de seguridade requiridos pola intervención.
CA1.7 Tívense en conta os tempos previstos para os procesos.
CA2.1 Representáronse a man alzada vistas e cortes.
CA2.2 Debuxáronse esbozos de perfis, envolventes, cadros e demais compoñentes.
CA2.3 Reflectíronse as cotas.
CA2.4 Debuxáronse os esquemas e os planos segundo normalización e convencionaismos.

Criterios de avaliación
CA2.5 Utilizouse a simboloxía normalizada.
CA2.6 Tivéronse en conta as representacións de pezas e conxuntos, atendendo ás escalas establecidas.
CA2.7 Tívoise en conta a distribución dos elementos e o seu dimensionamento nas representacións realizadas.
CA2.8 Utilizáronse programas informáticos de CAD electrotécnico.
CA2.9 Respectáronse os criterios de calidade establecidos.
CA3.1 Determinouse o plan de mecanizado.
CA3.2 Seleccionáronse os equipamentos, as ferramentas, e os medios técnicos e de seguridade.
CA3.3 Realizáronse medicións coa precisión esixida.
CA3.4 Executáronse operacións de distribución, trazado e marcaxe.
CA3.5 Operouse coas ferramentas e cos equipamentos de traballo característicos.
CA3.6 Executáronse as operacións de mecanizado en perfís, envolventes, cadros e canalizacións.
CA3.7 Resolvéronse as continxencias xurdidas.
CA3.8 Elaborouse un informe do proceso de mecanizado.
CA3.9 Tivéronse en conta os tempos previstos para o proceso.
CA3.10 Respectáronse os criterios de calidade.
CA4.1 Identificáronse os riscos e o nivel de perigo que supón a manipulación de materiais, ferramentas, útiles, máquinas e medios de transporte.
CA4.2 Operouse coas máquinas respectando as normas de seguridade.
CA4.3 Identificáronse as causas máis frecuentes de accidentes na manipulación de materiais, ferramentas, máquinas de corte e conformación, etc.

Crterios de avaliación

CA4.4 Descríbonse os elementos de seguridade (proteccións, alarmas, paros de emerxencia, etc.) das máquinas e os equipamentos de protección individual (calzado, protección ocular, indumentaria, etc.) que se deben empregar nas operacións de mecanizado.

CA4.5 Relaciónouse a manipulación de materiais, ferramentas e máquinas coas medidas de seguridade e protección persoal requiridas.

CA4.6 Determináronse as medidas de seguridade e de protección persoal que se deben adoptar na preparación e na execución das operacións de montaxe e mantemento de automatismos industriais e as súas instalacións asociadas.

CA4.7 Identifícaronse as fontes posibles de contaminación do contorno ambiental.

CA4.8 Clasifícaronse os residuos xerados para a súa retirada selectiva.

CA4.9 Valorouse a orde e a limpeza das instalacións e dos equipamentos como primeiro factor de prevención de riscos.

4.1.e) Contidos**Contidos**

Interpretación de planos, simboloxía e documentación técnica.

Identificación de materiais e ferramentas.

Plan de montaxe. Secuencia de operacións e control de tempo.

Simboloxía normalizada de representación de pezas aplicadas á mecanización de cadros e canalizacións. Escalas.

Realización de esbozos.

Simboloxía normalizada e convencionais de representación nas instalacións de automatismos.

Planos e esquemas de cadros eléctricos normalizados: tipoloxía.

Interpretación de esquemas eléctricos das instalacións de automatismos.

Aplicación de programas informáticos de debuxo técnico.

Normativa e regulamentación.

Materiais característicos para mecanización de cadros e canalizacións. Tipos e características de chapas empregadas nos cadros. Tipos e características de tubaxes empregadas en canalizacións.

Clasificación, elección e uso de equipamentos e de ferramentas de mecanizado. Equipamentos, ferramentas e elementos de fixación. Ferramentas e instrumentos de trazado, medición e comparación. Equipamentos e ferramentas de corte e mecanizado. Ferramentas

Contidos
Preparación, mecanizado e execución de cadros ou envolventes.
Identificación de riscos.
Determinación das medidas de prevención de riscos laborais.
Prevención de riscos laborais nos procesos de montaxe e mantemento.
Equipamentos de protección individual.
Cumprimento da normativa de prevención de riscos laborais e de protección ambiental.

4.2.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
2	Formación en empresa	21

4.2.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA4 - Localiza avarías e disfuncións na instalación, analiza os síntomas e identifica as causas que as producen.	SI
RA5 - Repara avarías e disfuncións na instalación mediante o axuste ou a substitución dos elementos defectuosos.	SI
RA6 - Cumpre as normas de prevención de riscos laborais e de protección ambiental, e identifica os riscos asociados, así como as medidas e os equipamentos para os previr.	SI

4.2.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA4.1 Elaborouse un plan de intervención.
CA4.2 Realizáronse medidas e verificacións para a localización de avarías.
CA4.3 Identifícaronse disfuncións da instalación mediante comprobación funcional.

Criterios de avaliación
CA4.4 Identifícase a causa da avaría.
CA4.5 Operouse con autonomía e destreza na manipulación de elementos, equipamentos e ferramentas.
CA4.6 Realizouse a intervención no tempo requirido.
CA4.7 Aplicáronse as normas de calidade.
CA5.1 Elaborouse un plan de intervención correctora e preventiva.
CA5.2 Reparouse a avaría substituíndo elementos.
CA5.3 Axustáronse as proteccións consonte as características dos receptores.
CA5.4 Verifícase a compatibilidade do novo elemento instalado.
CA5.5 Rexístranse datos para a elaboración do informe de reparación e da factura.
CA5.6 Restablecéronse as condicións de normal funcionamento.
CA5.7 Operouse con autonomía e destreza na manipulación de elementos, equipamentos e ferramentas.
CA5.8 Realizouse a intervención no tempo requirido.
CA5.9 Aplicáronse as normas de calidade.
CA6.1 Identifícanse os riscos e o nivel de perigo que supón a manipulación de materiais, ferramentas, útiles, máquinas e medios de transporte.
CA6.2 Operouse coas máquinas respectando as normas de seguridade.
CA6.3 Identifícanse as causas máis frecuentes de accidentes na manipulación de materiais, ferramentas, máquinas de corte e conformación, etc.
CA6.4 Descríbense os elementos de seguridade (proteccións, alarmas, paros de emerxencia, etc.) das máquinas e os equipamentos de protección individual (calzado, protección ocular, indumentaria, etc.) que se deben empregar nas operacións de mecanizado.
CA6.5 Relaciónase a manipulación de materiais, ferramentas e máquinas coas medidas de seguridade e protección persoal requiridas.

Criterios de avaliación

CA6.6 Determináronse as medidas de seguridade e de protección persoal que se deben adoptar na preparación e na execución das operacións de montaxe e mantemento de automatismos industriais e as súas instalacións asociadas.

CA6.7 Identificáronse as fontes posibles de contaminación do contorno ambiental.

CA6.8 Clasificáronse os residuos xerados para a súa retirada selectiva.

CA6.9 Valorouse a orde e a limpeza das instalacións e dos equipamentos como primeiro factor de prevención de riscos.

4.2.e) Contidos
Contidos

Aplicacións prácticas: portas automáticas, extracción de auga a presión, depuradoras de augas, etc.

Tipoloxía de avarías características en instalacións de automatismos.

Análise de síntomas: sistemas empregados.

Identificación das causas das avarías.

Dispositivos empregados nos procesos de localización das avarías.

Tipos de mantementos empregados en instalacións de automatismos industriais.

Mantemento correctivo e preventivo.

Diagnóstico e localización de avarías en instalacións de automatismos: probas, medidas, procedementos e elementos de seguridade.

Reparación de avarías: equipamentos utilizados.

Medidas de protección e seguridade en mantemento.

Identificación de riscos.

Determinación das medidas de prevención de riscos laborais.

Prevención de riscos laborais nos procesos de montaxe e mantemento.

Equipamentos de protección individual.

Cumprimento da normativa de prevención de riscos laborais e de protección ambiental.

4.3.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
3	Introducción á automatización industrial mediante lóxica cableada	28

4.3.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA1 - Configura circuitos básicos de protección, mando e potencia, para o que selecciona os seus elementos e elabora esquemas.	NO
RA2 - Monta circuitos de automatismos para manobras de pequenos motores, para o que interpreta esquemas, e logo verifica o seu funcionamento.	NO
RA3 - Monta cadros e sistemas eléctricos asociados, para o que interpreta documentación técnica, e logo verifica o seu funcionamento.	SI
RA4 - Localiza avarías e disfuncións na instalación, analiza os síntomas e identifica as causas que as producen.	NO
RA5 - Repara avarías e disfuncións na instalación mediante o axuste ou a substitución dos elementos defectuosos.	NO
RA6 - Cumpre as normas de prevención de riscos laborais e de protección ambiental, e identifica os riscos asociados, así como as medidas e os equipamentos para os previr.	NO

4.3.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA1.1 Descríbense os principios de funcionamento e as características de mecanismos (de accionamento, control, protección e sinalización), de receptores e de motores.
CA1.9 Tivéronse en conta os tempos previstos para o proceso.
CA1.10 Respectáronse os criterios de calidade.
CA2.2 Relacionouse cada elemento coa súa función de conxunto.
CA2.3 Montáronse circuitos de mando e potencia.
CA2.6 Aplicáronse os criterios de calidade establecidos.
CA2.7 Operouse con autonomía nas actividades propostas.

Criterios de avaliación
CA2.8 Tivéronse en conta os tempos estimados nas actividades.
CA3.1 Interpretáronse os esbozos e os esquemas de cadros e sistemas eléctricos.
CA3.2 Relacionouse cada elemento coa súa función de conxunto.
CA3.3 Seleccionáronse compoñentes, ferramentas, e medios técnicos e de seguridade.
CA3.4 Distribuíronse os compoñentes nos cadros.
CA3.5 Mecanizouse a placa de montaxe, perfís, envolventes e canalizacións.
CA3.6 Montáronse os mecanismos do cadro e os elementos da instalación.
CA3.7 Conectáronse os equipamentos e os elementos da instalación.
CA3.8 Comprobouse o funcionamento da instalación.
CA3.9 Establecéronse criterios de calidade.
CA3.10 Tivéronse en conta os tempos estimados para cada actividade.
CA4.6 Realizouse a intervención no tempo requirido.
CA4.7 Aplicáronse as normas de calidade.
CA5.7 Operouse con autonomía e destreza na manipulación de elementos, equipamentos e ferramentas.
CA5.8 Realizouse a intervención no tempo requirido.
CA5.9 Aplicáronse as normas de calidade.
CA6.2 Operouse coas máquinas respectando as normas de seguridade.
CA6.8 Clasificáronse os residuos xerados para a súa retirada selectiva.

Criterios de avaliación

CA6.9 Valorouse a orde e a limpeza das instalacións e dos equipamentos como primeiro factor de prevención de riscos.

4.3.e) Contidos
Contidos

Características das instalacións de automatismos.

Sensores: tipos, características e aplicacións.

Actuadores: tipos, características e aplicacións (relés, contactores, motores eléctricos, electroválvulas, etc.).

Tipos de circuítos, mando e potencia.

4.4.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
4	Instalacións básicas de automatismos industriais	28

4.4.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA1 - Configura circuítos básicos de protección, mando e potencia, para o que selecciona os seus elementos e elabora esquemas.	NO
RA2 - Monta circuítos de automatismos para manobras de pequenos motores, para o que interpreta esquemas, e logo verifica o seu funcionamento.	NO
RA3 - Monta cadros e sistemas eléctricos asociados, para o que interpreta documentación técnica, e logo verifica o seu funcionamento.	NO
RA5 - Repara avarías e disfuncións na instalación mediante o axuste ou a substitución dos elementos defectuosos.	NO
RA6 - Cumpre as normas de prevención de riscos laborais e de protección ambiental, e identifica os riscos asociados, así como as medidas e os equipamentos para os previr.	NO

4.4.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA1.3 Realizáronse os cálculos necesarios para dimensionar os elementos da instalación.
CA1.4 Seleccionáronse os elementos da instalación tendo en conta as características técnicas dos seus compoñentes.
CA1.5 Utilizáronse catálogos de fabricantes para a selección de materiais.
CA1.6 Elaboráronse esquemas de mando e potencia, coa simboloxía normalizada.
CA1.7 Utilizáronse programas informáticos de CAD electrotécnico.
CA1.8 Aplícase a normativa electrotécnica e convencións de automatismos.
CA1.9 Tivéronse en conta os tempos previstos para o proceso.
CA1.10 Respectáronse os criterios de calidade.
CA2.1 Interpretáronse os esquemas de mando e potencia.
CA2.2 Relacionouse cada elemento coa súa función de conxunto.
CA2.3 Montáronse circuitos de mando e potencia.
CA2.6 Aplícanse os criterios de calidade establecidos.
CA2.7 Operouse con autonomía nas actividades propostas.
CA2.8 Tivéronse en conta os tempos estimados nas actividades.
CA3.1 Interpretáronse os esbozos e os esquemas de cadros e sistemas eléctricos.
CA3.2 Relacionouse cada elemento coa súa función de conxunto.
CA3.3 Seleccionáronse compoñentes, ferramentas, e medios técnicos e de seguridade.

Criterios de avaliación
CA3.4 Distribuíronse os compoñentes nos cadros.
CA3.6 Montáronse os mecanismos do cadro e os elementos da instalación.
CA3.7 Conectáronse os equipamentos e os elementos da instalación.
CA3.8 Comprobouse o funcionamento da instalación.
CA3.9 Establecéronse criterios de calidade.
CA3.10 Tivéronse en conta os tempos estimados para cada actividade.
CA5.7 Operouse con autonomía e destreza na manipulación de elementos, equipamentos e ferramentas.
CA5.8 Realizouse a intervención no tempo requirido.
CA5.9 Aplicáronse as normas de calidade.
CA6.2 Operouse coas máquinas respectando as normas de seguridade.
CA6.8 Clasificáronse os residuos xerados para a súa retirada selectiva.
CA6.9 Valorouse a orde e a limpeza das instalacións e dos equipamentos como primeiro factor de prevención de riscos.

4.4.e) Contidos

Contidos
Elaboración de esquemas de mando e potencia. Simboloxía normalizada.
Aplicación de programas informáticos de CAD electrotécnico para elaboración de esquemas.
Proteccións contra cortocircuitos e sobrecargas.
Circuitos de forza e protección.
Circuitos de control, mando e sinalización.

Contidos
Montaxe de sensores e detectores, elementos de control e actuadores, etc.
Montaxe de armarios, cadros eléctricos e canalizacións.
Montaxe das instalacións de automatismos.
Verificación do funcionamento do automatismo: medios e equipamentos.
Normativa e regulamentación.

4.5.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
5	Automatismos para o arranque, control e protección de motores	30

4.5.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA1 - Configura circuitos básicos de protección, mando e potencia, para o que selecciona os seus elementos e elabora esquemas.	NO
RA2 - Monta circuitos de automatismos para manobras de pequenos motores, para o que interpreta esquemas, e logo verifica o seu funcionamento.	SI
RA3 - Monta cadros e sistemas eléctricos asociados, para o que interpreta documentación técnica, e logo verifica o seu funcionamento.	NO
RA5 - Repara avarías e disfuncións na instalación mediante o axuste ou a substitución dos elementos defectuosos.	NO
RA6 - Cumpre as normas de prevención de riscos laborais e de protección ambiental, e identifica os riscos asociados, así como as medidas e os equipamentos para os previr.	NO

4.5.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA1.2 Descríbense os circuitos de arranque, inversión e regulación de velocidade de motores eléctricos trifásicos e monofásicos.
CA1.3 Realizáronse os cálculos necesarios para dimensionar os elementos da instalación.
CA1.4 Seleccionáronse os elementos da instalación tendo en conta as características técnicas dos seus compoñentes.

Criterios de avaliación
CA1.5 Utilizáronse catálogos de fabricantes para a selección de materiais.
CA1.6 Elaboráronse esquemas de mando e potencia, coa simboloxía normalizada.
CA1.7 Utilizáronse programas informáticos de CAD electrotécnico.
CA1.8 Aplícase a normativa electrotécnica e convencións de automatismos.
CA1.9 Tivéronse en conta os tempos previstos para o proceso.
CA1.10 Respectáronse os criterios de calidade.
CA2.1 Interpretáronse os esquemas de mando e potencia.
CA2.2 Relaciónase cada elemento coa súa función de conxunto.
CA2.3 Montáronse circuitos de mando e potencia.
CA2.4 Conectáronse os motores eléctricos ao circuito de potencia.
CA2.5 Realizáronse manobras con motores.
CA2.6 Aplícanse os criterios de calidade establecidos.
CA2.7 Operouse con autonomía nas actividades propostas.
CA2.8 Tivéronse en conta os tempos estimados nas actividades.
CA3.1 Interpretáronse os esbozos e os esquemas de cadros e sistemas eléctricos.
CA3.2 Relaciónase cada elemento coa súa función de conxunto.
CA3.3 Selecciónanse compoñentes, ferramentas, e medios técnicos e de seguridade.
CA3.4 Distribuíronse os compoñentes nos cadros.

Criterios de avaliación
CA3.6 Montáronse os mecanismos do cadro e os elementos da instalación.
CA3.7 Conectáronse os equipamentos e os elementos da instalación.
CA3.8 Comprobouse o funcionamento da instalación.
CA3.9 Establecéronse criterios de calidade.
CA3.10 Tivéronse en conta os tempos estimados para cada actividade.
CA5.7 Operouse con autonomía e destreza na manipulación de elementos, equipamentos e ferramentas.
CA5.8 Realizouse a intervención no tempo requirido.
CA5.9 Aplicáronse as normas de calidade.
CA6.2 Operouse coas máquinas respectando as normas de seguridade.
CA6.8 Clasificáronse os residuos xerados para a súa retirada selectiva.
CA6.9 Valorouse a orde e a limpeza das instalacións e dos equipamentos como primeiro factor de prevención de riscos.

4.5.e) Contidos

Contidos
Elaboración de esquemas de mando e potencia. Simboloxía normalizada.
Aplicación de programas informáticos de CAD electrotécnico para elaboración de esquemas.
Arranque de motores monofásicos e trifásicos. Aplicacións prácticas.
Control de potencia: arranque e manobra de motores monofásicos e trifásicos.
Montaxe de sensores e detectores, elementos de control e actuadores, etc.
Arrancadores e variadores de velocidade electrónicos.

Contidos
Aplicacións prácticas: portas automáticas, extracción de auga a presión, depuradoras de augas, etc.   Montaxe de armarios, cadros eléctricos e canalizacións.   Montaxe das instalacións de automatismos.   Axuste dos elementos de control.   Verificación do funcionamento do automatismo: medios e equipamentos.   Normativa e regulamentación.

4.6.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
6	Introdución á automatización industrial mediante automatismos programables	26

4.6.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA1 - Configura circuitos básicos de sistemas automáticos con control programable, para o que selecciona os seus elementos e elabora esquemas.	NO
RA2 - Monta e mantén sistemas automáticos con control programable, para o que interpreta documentación técnica, e logo verifica o seu funcionamento.	NO
RA3 - Localiza avarías e disfuncións na instalación, tendo en conta a análise dos síntomas e a identificación das súas causas, e repara os elementos defectuosos a través do seu axuste ou da súa substitución.	NO

4.6.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA1.1 Descríbense os circuitos de control básicos con autómatas programables para arranque, inversión e regulación de velocidade de motores eléctricos trifásicos e monofásicos.
CA1.2 Descríbense os principios de funcionamento dos autómatas: funcións básicas e especiais relacionadas coas entradas e saídas.
CA1.3 Determináronse as características técnicas dos compoñentes da instalación.

Criterios de avaliación
CA1.4 Utilizáronse catálogos de fabricantes para a selección de materiais.
CA1.7 Aplicouse a normativa electrotécnica e convencionaisismos de automatismos.
CA1.8 Tivéronse en conta os tempos previstos para o proceso.
CA1.9 Respectáronse os criterios de calidade.
CA2.1 Identificáronse as entradas e as saídas analóxicas e dixitais, así como as súas referencias.
CA2.2 Conectáronse os equipamentos e os elementos periféricos do sistema.
CA2.8 Operouse cos autómatas respectando as normas de seguridade.
CA2.9 Realizáronse as actividades no tempo requirido.
CA2.10 Aplicáronse as normas de calidade nas intervencións.
CA3.11 Operouse con autonomía e destreza na manipulación de elementos, equipamentos e ferramentas.
CA3.12 Realizouse a intervención no tempo requirido.
CA3.13 Aplicáronse as normas de calidade.

4.6.e) Contidos

Contidos
Características das instalacións de automatismos programables.
Sensores e detectores: características e aplicacións.
Actuadores: características e aplicacións.
Tipos de circuitos: estratexias de configuración.
Esquemas de mando e potencia.

Contidos
Simbología.   Automatización con autómatas programables. Estructura e características dos autómatas programables. Entradas e saídas dixitais e analóxicas. Montaxe e conexión de autómatas programables. Montaxe, conexión e regulación de periféricos. Programación básica   Normativa e regulamentación.   Catálogos para a selección de materiais.   Aplicacións prácticas: portas automáticas, extracción de auga a presión, depuradoras de augas, etc.   Normativa e regulamentación.

4.7.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
7	Montaxe, instalación e programación de relés e autómatas programables	30

4.7.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA1 - Configura circuitos básicos de sistemas automáticos con control programable, para o que selecciona os seus elementos e elabora esquemas.	NO
RA2 - Monta e mantén sistemas automáticos con control programable, para o que interpreta documentación técnica, e logo verifica o seu funcionamento.	NO
RA3 - Localiza avarías e disfuncións na instalación, tendo en conta a análise dos síntomas e a identificación das súas causas, e repara os elementos defectuosos a través do seu axuste ou da súa substitución.	NO

4.7.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA1.5 Elaboráronse esquemas de mando e potencia adaptados aos autómatas, coa simbología normalizada.
CA1.6 Utilizáronse aplicacións informáticas para a programación do autómatas.
CA1.7 Aplicouse a normativa electrotécnica e convencionais de automatismos.

Criterios de avaliación
CA1.8 Tivéronse en conta os tempos previstos para o proceso.
CA1.9 Respectáronse os criterios de calidade.
CA2.1 Identificáronse as entradas e as saídas analóxicas e dixitais, así como as súas referencias.
CA2.2 Conectáronse os equipamentos e os elementos periféricos do sistema.
CA2.3 Estableceuse a comunicación do software co dispositivo programable.
CA2.4 Realizáronse circuítos de control básicos con autómatas programables.
CA2.5 Realizouse o control de motores asíncronos con convertedores de frecuencia.
CA2.6 Verificouse o funcionamento do sistema.
CA2.8 Operouse cos autómatas respectando as normas de seguridade.
CA2.9 Realizáronse as actividades no tempo requirido.
CA2.10 Aplicáronse as normas de calidade nas intervencións.
CA3.6 Axustáronse as proteccións conforme as características dos receptores.
CA3.11 Operouse con autonomía e destreza na manipulación de elementos, equipamentos e ferramentas.
CA3.12 Realizouse a intervención no tempo requirido.
CA3.13 Aplicáronse as normas de calidade.

4.7.e) Contidos

Contidos
Tipos de circuítos: estratexias de configuración.
Esquemas de mando e potencia.

Contidos
Simbología.   Normativa e regulamentación.   Instalacións de automatismos industriais con autómatas aplicados a pequenos motores. Control de potencia: arranque e manobra de motores monofásicos e trifásicos. Circuitos de forza e protección. Circuitos de control, mando e sinalización. Montaxe dos a   Programación e comunicación do autómata.   Aplicacións prácticas: portas automáticas, extracción de auga a presión, depuradoras de augas, etc.   Convertedores de frecuencia aplicados a pequenos motores asíncronos.   Normativa e regulamentación.

4.8.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
8	Mantemento e reparación de avarías en sistemas automáticos con autómatas programables	30

4.8.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA1 - Configura circuitos básicos de sistemas automáticos con control programable, para o que selecciona os seus elementos e elabora esquemas.	NO
RA2 - Monta e mantén sistemas automáticos con control programable, para o que interpreta documentación técnica, e logo verifica o seu funcionamento.	NO
RA3 - Localiza avarías e disfuncións na instalación, tendo en conta a análise dos síntomas e a identificación das súas causas, e repara os elementos defectuosos a través do seu axuste ou da súa substitución.	SI

4.8.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA1.7 Aplícase a normativa electrotécnica e convencionais de automatismos.
CA1.8 Tivéronse en conta os tempos previstos para o proceso.
CA1.9 Respectáronse os criterios de calidade.

Criterios de avaliación
CA2.7 Localizáronse e solucionáronse disfuncións en circuitos automáticos básicos con autómatas.
CA2.9 Realizáronse as actividades no tempo requirido.
CA2.10 Aplicáronse as normas de calidade nas intervencións.
CA3.1 Elaborouse un plan de intervención.
CA3.2 Realizáronse medidas e verificacións para a localización de avarías.
CA3.3 Identificáronse disfuncións da instalación mediante comprobación funcional.
CA3.4 Identificouse a causa da avaría.
CA3.5 Reparouse a avaría substituíndo elementos.
CA3.6 Axustáronse as proteccións conforme as características dos receptores.
CA3.7 Verificouse a compatibilidade do novo elemento instalado.
CA3.8 Rexistráronse datos para elaborar o informe de reparación e a factura.
CA3.9 Restablecéronse as condicións de normal funcionamento.
CA3.10 Determináronse as medidas de seguridade e de protección persoal que se deben adoptar na execución das operacións de mantemento en automatismos programados.
CA3.11 Operouse con autonomía e destreza na manipulación de elementos, equipamentos e ferramentas.
CA3.12 Realizouse a intervención no tempo requirido.
CA3.13 Aplicáronse as normas de calidade.

4.8.e) Contidos

Contidos
Normativa e regulamentación.
Mantemento e reparación de instalacións de automatismos industriais con autómatas. Tipos de mantementos usados en instalacións de automatismos industriais programados. Mantemento correctivo e preventivo. Diagnóstico e localización de avarías en instalaci
Avarías características de instalacións con autómatas.
Tipoloxía de avarías características en instalacións con autómatas.
Análise de síntomas: sistemas empregados.
Identificación das causas das avarías.
Dispositivos empregados nos procesos de localización das avarías.

5. Mínimos exixibles para alcanzar a avaliación positiva e os criterios de cualificación

Os mínimos esixibles serán:

- Identifícase nos planos a simboloxía e as especificacións técnicas.
- Analizáronse as ferramentas, e os medios técnicos e de seguridade requiridos
- Describíronse os principios de funcionamento e as características de mecanismos (de accionamento, control, protección e sinalización), de receptores e de motores.
- Describíronse os circuítos de arranque, inversión e regulación de velocidade de motores eléctricos trifásicos e monofásicos.
- Realizáronse os cálculos necesarios para dimensionar os elementos da instalación.
- Seleccionáronse os elementos da instalación tendo en conta as características técnicas dos seus compoñentes.
- Utilizáronse catálogos de fabricantes para a selección de materiais.
- Elaboráronse esquemas de mando e potencia, coa simboloxía normalizada.
- Describíronse os circuítos de control básicos con autómatas programables para arranque, inversión e regulación de velocidade de motores eléctricos trifásicos e monofásicos.
- Describíronse os principios de funcionamento dos autómatas: funcións básicas e especiais relacionadas coas entradas e saídas.
- Elaboráronse esquemas de mando e potencia adaptados aos autómatas, coa simboloxía normalizada.
- Utilizáronse aplicacións informáticas para a programación do autómatas.

- Aplícase a normativa electrotécnica e convencionalismos de automatismos.
- Interpretáronse os esquemas de mando e potencia.
- Relacionouse cada elemento coa súa función de conxunto.
- Montáronse circuítos de mando e potencia.
- Conectáronse os motores eléctricos ao circuítos de potencia.
- Realizáronse circuítos de control básicos con autómatas programables.
- Realizouse o control de motores asíncronos con convertedores de frecuencia.
- Verificouse o funcionamento do sistema.
- Localizáronse e solucionáronse disfuncións en circuítos automáticos básicos.
- Rexistráronse datos para elaborar o informe de reparación e a factura.
- Restablecéronse as condicións de normal funcionamento.
- Operouse con autonomía e destreza na manipulación de elementos, equipamentos e ferramentas.
- Identificáronse os riscos e o nivel de perigo que supón a manipulación de materiais, ferramentas, útiles, máquinas e medios de transporte.
- Determináronse as medidas de seguridade e de protección persoal que se deben adoptar na preparación e na execución das operacións de montaxe e mantemento de automatismos industriais e as súas instalacións asociadas.
- Identificáronse as fontes posibles de contaminación do contorno ambiental e clasificáronse os residuos xerados para a súa retirada selectiva.

Instrumentos de avaliación:

- Exames e/ou proxectos (60 %)
- Prácticas, traballos e tarefas de aula (40 %)

Criterios de cualificación:

Emitirase unha cualificación trimestral para cada avaliación parcial, que se calculará como a media ponderada das cualificacións obtidas ó longo do trimestre, de acordo ó seguinte:

- Exames e/ou proxectos (60 %)
- Prácticas, traballos e tarefas de aula (40 %)

Darase unha cualificación ente 1 e 10 puntos que englobará as puntuacións obtidas no relativo á avaliación de contidos, procedementos e técnicas desenvoltas.

Nota AV = (0'6 x Nota media probas teóricas) + (0'4 x Nota media das actividades prácticas de montaxes; traballos e tarefas de aula)

En cada avaliación realizaranse un ou varios exames/probas parciais que serán cualificados de 0 a 10 puntos. A nota da parte teórica, correspondente a exames, será a media de todos os exames realizados. Parara poder ser avaliado da parte práctica, o alumno deberá ter rematadas todas as prácticas propostas en cada avaliación, así como entregadas as memorias correspondentes. Non se poderá acceder á seguinte práctica proposta se o alumno non ten terminada e entregada a memoria da práctica anterior.

En cada práctica avaliarase:

- Conexionado e montaxe [De 0 a 5 puntos]
- Comprobación e demostración do correcto funcionamento, realización das medidas oportunas; así como identificación e reparación de avarías, de ser o caso [De 0 a 3 puntos]
- Realización do esquema eléctrico e explicación do funcionamento / Memoria de prácticas [De 0 a 2 puntos]

A nota da parte práctica será a media da nota de todas as prácticas realizadas.

6. Procedemento para a recuperación das partes non superadas

6.a) Procedemento para definir as actividades de recuperación

Aqueles alumnos que non conseguiran unha cualificación positiva na terceira avaliación, e que non perderan o dereito a avaliación continua, deberán asistir ás clases de recuperación que terán lugar no periodo entre a terceira avaliación parcial e a avaliación final (período extraordinario de recuperación).

No periodo de recuperación, as clases estarán adaptadas a cada un dos alumnos, en función da parte do módulo que teñan que recuperar.

O examen final constará de dúas partes:

- Exame de coñecementos teóricos. Composto por unha serie de preguntas, incluíndo a elaboración de esquemas eléctricos ou cálculos eléctricos. Será necesario superar este exame para poder acceder á segunda parte do exame.

-Exame práctico. Esta proba poderá consistir na realización dun montaxe ou nun exame con cuestións teórico prácticas ou de cálculo a realizar nun tempo determinado.

A nota será calculada segundo a expresión: $(\text{Nota do exame teórico} * 0,3) + (\text{Nota do exame práctico} * 0,7)$. Para acadar unha avaliación positiva o resultado global será un valor numérico igual ou superior a 5. .

6.b) Procedemento para definir a proba de avaliación extraordinaria para o alumnado con perda de dereito a avaliación continua

A avaliación realizarase mediante un único exame final, o cal recollerá a totalidade da materia da programación.

Este exame constará de dúas partes:

- Exame de coñecementos teóricos. Composto por unha serie de preguntas, incluíndo a elaboración de esquemas eléctricos. Será necesario superar este exame para poder acceder á segunda parte do exame.
- Exame práctico. Deberá realizar primeiro o esquema eléctrico da práctica que lle sexa asignada, nun tempo máximo estipulado, condición obrigatoria para poder pasar á execución da montaxe.

A nota será calculada segundo a expresión: $(\text{Nota do exame práctico} * 0,7) + (\text{Nota do exame teórico} * 0,3)$. Para acadar unha avaliación positiva o resultado global será un valor numérico igual ou superior a 5.

7. Procedemento sobre o seguimento da programación e a avaliación da propia práctica docente

O seguimento da programación farase de forma constante e continua.

No caso de producírense desviacións temporais ou adaptacións específicas; estas serán debidamente xustificadas e recollidas para futuros procesos de ensino-aprendizaxe, así como deseño de novas programacións.

8. Medidas de atención á diversidade

8.a) Procedemento para a realización da avaliación inicial

A avaliación inicial vai permitir indagar sobre as características e o nivel de competencia que presenta o alumnado en relación cos resultados de aprendizaxe e contidos das ensinanzas que vai a cursar. Servirá de punto de referencia para a toma de decisións relativas ó desenvolvemento do currículo e á súa adecuación ás características, capacidades e coñecementos do alumnado. Non conlevará calificación para o alumnado.

Farase unha proba inicial por escrito sen ningún valor para a avaliación.

Posible exemplo de proba:

Recoñecemento de ferramentas.

Debuxo de resistencias en serie e en paralelo.

Lei de Ohm.

Magnitudes básicas.

Qué misión ten un conmutador?

Elementos de protección eléctricos que coñezas.

Debuxa o esquema dunha instalación básica cun punto de luz.

Que é un tubo fluorescente?

Identificación de símbolos eléctricos.

8.b) Medidas de reforzo educativo para o alumnado que non responda globalmente aos obxectivos programados

O método de actuación versará en realizar todas as adaptacións necesarias, tanto nos medios coma nos procedementos, así como unha maior atención e dedicación por parte do profesor, de modo que o alumno consiga superar con éxito os resultados de aprendizaxe e alcanzar os obxectivos marcados pola lexislación vixente.

Medidas de actuación:

* Clases expositivas:

- O alumno deberá estar sentado cerca do profesor e lonxe de motivos de distracción.
- O profesor debe verificar que o alumno/a comprende o exposto polo profesor, e de ser necesario, facilitar apuntes e instrucións por escrito.
- O profesor proporcionaralle ó alumno apuntes sintetizados e esquematizados, e facilitaralle un tempo extra para a realización das actividades e tarefas.

* Montaxes prácticas e tarefas de aula:

- O profesor supervisará as tarefas que se executen na aula, graduándoas e contextualizándoas.
- O profesor deberá animar e axudar ao alumno en todo o proceso de ensino - aprendizaxe; valorando o seu esforzo e traballo diario.
- O profesor dividirá as actividades longas en varias actividades curtas de carácter motivador, facilitando un tempo extra para a execución das mesmas.

Para alumnos con TDAH, unha vez identificadas e valoradas as súas necesidades, contéplase por unha banda adecuar os grupos de traballo ás súas necesidades, procurando compañeiros que estimulen a súa motivación. Por outra banda procurárase unha colocación na aula que favoreza a súa atención e concentración. Nalgúns casos será conveniente flexibilizar a avaliación, contemplando a posibilidade de realizar probas máis curtas en días sucesivos. Finalmente podería considerarse, como medida extraordinaria, a posibilidade de flexibilizar o seu período de escolarización.

9. Aspectos transversais

9.a) Programación da educación en valores

* Educación ambiental:

- Potenciación das tres R:

Redución do consumo de todos e cada un dos produtos e materiais usados nas aulas e talleres; usando as cantidades xustas e necesarias e evitando todo mal uso e desperdicio.

Reutilización do material, especialmente o material usado nas diversas prácticas de taller, e fomento do uso de equipos e aparatos de segunda man.

Reciclaxe de todos aqueles produtos que non poidan ser reutilizados, facendo un uso debido e apropiado dos contedores de reciclaxe: contedor azul (papel e cartón), amarelo (plásticos e latas), verde (vidro), vermello (residuos perigosos), gris (material biodegradable) e laranxa (material orgánico).

- Aforro enerxético: concienciación e posta en práctica. Acenderanse unicamente agrupamento de luces e equipos eléctricos necesarios, durante o tempo necesario.

- Loita contra a deforestación. Potenciación do uso da informática fronte ó uso do papel, co fin de reducir o consumo de papel nas aulas. De ser necesario o uso de papel, usarase papel reciclado.

* Educación para a paz e a convivencia

A educación para a paz e a convivencia será un dos principais temas a abordar.

O profesor deberá ser o responsable número un, e dar exemplo de conduta e comportamento en todo momento. Ademais, intentará potenciar a reflexión e o diálogo, creando diversos temas de conversa, onde os alumnos deberán dar as súas opinións ó respecto. A importancia aquí, está en fomentar o respecto mutuo, ensinar a escoitar e tratar diversos puntos de vista de forma pacífica, tolerante, a través do diálogo e moi respectuosamente. Ó mesmo tempo que se crean situacións de reflexión e desenvolvemento do xuízo crítico, traballarase fortemente na consolidación de hábitos non discriminatorios: corrixindo os xuízos sexistas e racistas.

Considérase a realización do traballo grupal coma unha moi boa oportunidade para desenvolver, de xeito moi positivo, as actitudes de cara á educación multicultural, a igualdade de xéneros e a convivencia.

* Educación do consumidor

- Elaboración de presupostos onde o alumno deberá comparar marcas, prezos, tecnoloxías, etc. Os obxectivos radican en fomentar unha actitude crítica cara ao consumo, que o alumno aprenda a planificar o uso eficaz do diñeiro, valorar a funcionalidade dun produto así como a relación calidade / prezo do mesmo.
- Concienciación da importancia de coidar os bens que se posúen, e as posibles consecuencias de non facelo.
- Reflexión sobre a importancia do *¿ser¿* fronte a importancia do *¿ter¿*.

* Educación do condutor

Para o tratamento deste tema aproveitaranse os acontecementos que ocorran na sociedade; por exemplo, se ocorre un accidente grave de tráfico, na sesión seguinte a dito acontecemento, farase unha seria e importante reflexión sobre os feitos.

* Educación para a igualdade de oportunidades entre homes e mulleres

- Análise do mercado laboral, a introdución da muller na contratación de postos técnicos (unha realidade).
- Valoración por parte do profesor da igualdade de capacidades e actitudes entre os alumnos e alumnas presentes na acción formativa.

* Educación para a saúde

- Mentalización sobre os efectos nocivos do tabaco, o alcohol e as drogas.
- Importancia do uso dos equipos de protección individual e colectiva, así como a ergonomía nos postos de traballo.

* Educación cívica e moral

- Fomento do traballo en grupos, o que implica aceptación de responsabilidades, compromiso e respecto de cara ás iniciativas dos demais compañeiros e compañeiras.

Principais efemérides nas que se realizará algún tipo de actividade especial en relación cos temas anteriormente citados:

- 17 de outubro _ Día Mundial contra a Pobreza

o Recollida de comida, roupa e xoguetes para doar ás familias máis necesitadas do concello.

- 25 de novembro _ Día Internacional da Eliminación da Violencia contra a Muller.

- 30 de xaneiro _ Día Escolar da Non Violencia e da Paz

- 8 de marzo _ Día Mundial da Muller

o Promoción das capacidades, destrezas e habilidades da muller. As rapazas da clase saen ó exterior a facer as prácticas de montaxes eléctricas.

- 21 de marzo _ Día Internacional contra o Racismo.

- 5 de xuño _ Día Mundial do Medio Ambiente

o Proxección dun breve vídeo na aula sobre a contaminación e o cambio climático; e reflexión sobre o mesmo.

o Estudo e análise do proceso de automatización dunha planta de tratamento e reciclaxe de residuos.

- 10 de xuño _ Día Mundial da Seguridade Vial

o Cálculo de impactos segundo a velocidade do vehículo

o Proxección de vídeo

9.b) Actividades complementarias e extraescolares

- Asistencia a xornadas ou congresos.

- Visitas a empresas do sector eléctrico.

- Participación en charlas e conferencias impartidas por profesionais do sector.

